

Halvårsrapport Swelife

Q1–2 2019

Programövergripande aktiviteter

Strategiarbete

Swelifes programperiod löper till 2020, då en utvärdering görs. För att spetsa till verksamheten inför det nya decenniet, har vi gått igenom nuvarande mål och strategier. Arbetet har pågått intensivt under våren, och såväl programkontor som Governing Board och Advisory Board har varit engagerade i det. Arbetet kommer att pågå även under hösten.

Programkontorsmöten med mera

Swelifes programkontor har haft tre fysiska programkontorsmöten: ett i Stockholm på KI Innovations och Vinnova, ett i Göteborg på AI Innovation of Sweden på Lindholmen och ett i Lund. Under mötena har vi haft förmånen att få besök

som fortbildat arbetsgruppen. I Stockholm besökte Leading Healthcare oss och i Göteborg fick vi en dragning av docent Johan Magnusson, forskare i tillämpad IT vid Göteborgs universitet.

Swelife Governing Board har haft tre fysiska möten och ett över telefon, och Advisory Board två, varav ett över telefon.

Swelifes Governing Board har ett presidium för att skapa en tätare dialog mellan programkontoret och Governing Board. Presidiet har kontinuerliga möten och fungerar som ett mycket gott stöd för hela organisationen.

Aktiviteter för att stärka Swelifes delmål

Så här har Swelife arbetat under första halvåret 2019 enligt de delmål som Swelife har fram till 2020.

Mål 1: Swelife engagerar intressenter från hela life science-sektorn (akademi, hälso- och sjukvård, näringsliv och patienter) genom sin roll som möjliggörare

Spelplan för bättre upphandlingar

LEVERANS. Arbetspaket 3 inom Sweper-projektet, Konkurrensneutralitet, resulterade i en spelplan.

Med hjälp av Spelplanen ska innovationskontor inom hälso- och sjukvården kunna göra bättre upphandlingar och inköp av innovativa lösningar. Spelplanen finns i powerpoint- och A4-format, på svenska och på engelska.

Projektet har presenterats i flera sammanhang under våren, bland annat på e-hälsomässan Vitalis och för Vinnova och Inera. Vi har genomfört workshops och seminarier med intressenter.

Spelplanen har rönt stor uppmärksamhet, inte minst på grund av det behändiga formatet. Även möjligheten till samverkan mellan de regionernas olika innovationskontor har varit en styrka.

En variant av Spelplanen med innovatören i centrum planeras.

Glädjande var det intresse som Upphandlingsmyndigheten visat Spelplanen. Vi hoppas att den kan inspirera flera.

Vitalis: Möte för innovationssystemet

På e-hälsomässan Vitalis i Göteborg arrangerade Swelife – tillsammans med Innovationsplattformen VGR och Innovationsplatsen KI – en träff för verksamheter som arbetar med innovation i vården. Vitalis är Nordens ledande mötesplats för e-hälsa med cirka femtusen besökare.

Bland annat diskuterades hur Spelplanen (se sidan 1) kan komma till praktisk användning i det dagliga arbetet.

Leif Denti var inbjuden talare. Leif forskar om ledarskap, kreativitet och organisatorisk innovation vid Psykologiska institutionen, Göteborgs universitet.

Vitalis: Monter med Spetspatienterna och andra aktiviteter

Swelife hade en monter tillsammans med projektet Spetspatienter på Vitalis.

I samband med detta arrangerade vi ett möte för samtal med, och mellan, olika patientföreträdare. Under mötet diskuterade vi hur patientinvolveringen inom Swelife skulle kunna stärkas.

Swelife programchef Peter Nordström blev intervjuad i Spetspodden.

Rundabordssamtal i Almedalen om etik

Under Almedalen hölls ett rundabordssamtal med fokus på etik och precisionsmedicin.

Vid rundabordssamtalet deltog bland annat patientrepresentanter, forskare från Genomic Medicine Sweden (som Swelife tidigare finansierat) och Swelife-ATMP-projektet, men också forskare inom mänskliga rättigheter samt representanter för KOMET, SMER (Statens medicinsk-etiska råd), Vetenskapsrådet, Riksdagens socialutskott med flera.

Det blev ett givande samtal som gav projekten goda råd och deltagarna nya insikter.

Finansiering av monter i nordiska paviljongen på BIO, Philadelphia

De nordiska länderna kraftsamlade kring en gemensam paviljong på BIO i Philadelphia i början av juni.

För att bidra till denna nordiska kraftsamling och minskad fragmentering, stöttade Swelife utvecklingen av ett nordiskt marknadsföringsmaterial som matchar det som Nordiska rådet nyligen utvecklat, *The Nordics*.

Materialet användes i all kommunikation kring Sveriges närvaro vid BIO och ska framöver även ligga till grund för starka budskap i samband med andra internationella partneringmöten, bland annat Nordic Life Science Days.

Mål 2: Swelife har stärkt sitt internationella perspektiv

Påverkansprojektet avslutat och levererat

LEVERANS. Life science i Sverige behöver internationellt bli bättre på att synliggöra sina styrkor inom forskning, samarbeten och innovationsmiljöer. Därför har Swelife och Medtech4Health drivit projektet *Påverkansplattform för life science 2017–18*.

Projektet avslutades vid årsskiftet, och vi drog nio slutsatser om vad som krävs för att life science i Sverige ska få en starkare internationell närvaro:

1. Strategiskt arbete på nationell nivå
2. Fler expertbedömare
3. Öka lärandet
4. Delta i befintliga konsortier
5. Öka koordinatoransvaret i Sverige
6. Utveckla svenska styrkeområden och nätverk
7. Öka transparensen i statistik och uppföljning
8. Öka den svenska närvaron i internationella sammanhang
9. Utveckla *Referensgrupp Hälsa*

Nytt internationaliseringsprojekt

START. Swelife International bygger vidare på erfarenheterna från Påverkansplattformen i syfte att stärka pågående satsningar och inriktningar. Heather Marshall-Heyman är projektledare.

Inom projektet kommer Heather Marshall-Heyman att samarbeta med branschorganisationer, universitet och andra aktörer för att stärka det som redan pågår. Grundbehovet är en ökad internationalisering av de projekt som Swelife stöttar. Exempelvis ska projektet hjälpa till så att det blir fler ansökningar till EU-programmen.

Heather gjorde under våren en kartläggning av de behov som finns hos Swelife-finansierade projekt. Kartläggningen kommer att ligga till grund för vidare satsningar.

MoU mellan EIT Health, Medtech4Health och Swelife

Ett MoU – *memorandum of understanding* – har tecknats mellan EIT Health, det strategiska innovationsprogrammet Medtech4Health och Swelife, i syfte att accelerera utvecklingen för nya innovationer inom life science i Europa.

Sweper

Projektet Sweper har under våret haft många internationella kontakter och deltagit i aktiviteter utomlands. En del av dem beskrivs under mål 8.

Mål 3: Swelife har bidragit till en nationell life science-strategi

Bidrag till life science-strategin

Swelife har haft regelbunden kontakt med Life science-kontoret för att hålla det uppdaterat kring vad som är på gång och diskutera hur Swelife kan bidra på bästa sätt.

Patientlunch i Almedalen

Swelife arrangerade "Almedalens patienttätaste mingel" som utgjorde ett startskott för Life science-kontorets framtida arbete med patientinvolvering.

Med på mötet var Jenni Nordborg, nationell life science-samordnare, Anders Lönnberg, ordförande för samverkansgruppen för life science samt representanter för en rad patientföreningar och projektet Spetspatienter.

Mål 4: Swelife har bidragit till att stärka och tillgängliggöra kompetens inom life science-sektorn

Webbaserad kurs i klinisk prövningsmetodologi

LEVERANS. Allt för få kliniska prövningar görs och allt för få patienter inkluderas i fas I–IV-studier i Sverige. Därför har Swelife finansierat en webbaserad kurs i klinisk prövningsmetodologi, i första hand med inriktning mot cancer.

Kursen är särskilt inriktad mot läkare och sjuksköterskor, så att de får större kunskap och intresse för klinisk prövningsmetodologi och evidensbaserad medicin. Satsningen är till för att skapa en större möjlighet för att kliniska pröv-

ningar ska kunna genomföras vid kliniker där cancerpatienter behandlas.

Materialet har tagits fram av ledande experter från både Sverige och Danmark. Den förmedlas av uppdragsutbildningen vid Lunds universitet, LUCE.

Fler möten om patientinflytande

Tillsammans med Funktionsrätt Sverige ordnade Swelife en workshop om patienter och innovation. Portföljansvarig Åsa Wallin deltog för Swelife. Huvudfrågan på workshoppen var: Hur ökar vi förmågan till patientinvolvering när nya produkter, behandlingar och tjänster för bättre hälsa tas fram? Med på mötet var patientföreträdare och personer från innovationssystemet.

Åsa Wallin deltog även i årets NIVO-konferens. NIVO står för *Nationellt forum för innovationsstödjare inom vård och omsorg*. Under konferensen hölls två sessioner där man diskuterade samma frågeställningar som vid den tidigare workshoppen med Funktionsrätt Sverige, men mötet gav också kompletterande, konkreta tips på hur man praktiskt gör för att engagera patienter.

På ehälsa-mässan Vitalis träffade vi representanter för patientförbund och projektet Spetspatienter för att diskutera ökad patientinvolvering i Swelifes portfölj (se mål 1 sidan 2).

Mål 5: SMF och tidiga projekt har tillgång till ett mer heltäckande finansieringsflöde från idé till använd produkt/tjänst

Samverkansprojekt för bättre hälsa-utlysningen – 16 projekt fick stöd

16 projekt som verkar för en bättre hälsa fick dela på drygt 41 miljoner kronor i Swelifes och Medtech4Healths gemensamma utlysning Samverkansprojekt för bättre hälsa, vår 2019.

122 projekt ansökte om medel, varav 106 gick vidare till bedömning. Av dessa sållades alltså 16 projekt ut. På grund av ett högt söktryck och mycket hög kvalitet bland projekten, fick vi höja den totala summan för tänkt finansiering från 21 MSEK till 41 MSEK.

Inför utlysningen hölls ett flertal informations-träffar tillsammans med programkoordinatorerna och Medtech4Healths noder.

Bland annat hölls träffar i Göteborg, Uppsala, Lund och Gävle.

Uppstartsmöte för innovationsprojekt

Den 23 maj höll Swelife, Medtech4Health och Vinnova ett gemensamt uppstartsmöte för de sexton innovationsprojekt som fick medel genom utlysningen Samverkansprojekt för bättre hälsa 2019.

Det var första gången den här typen av möte hölls för projekten. Tanken var att kunna ge goda råd och information inför projekttiden, exempelvis om hur formalia ska skötas på ett bra och effektivt sätt.

Swelife har som ett delmål att stärka och öka nyttjandegraden av forskningsinfrastrukturer, och därför var medarbetare från Testa Center på mötet och berättade om sin verksamhet.

Även projekten fick göra snabbpresentationer för de närvarande i den fullsatta lokalen.

Verifieringsmedel genom Testa Center

Merparten av Testa Centers projektmedel från Swelife används till verifieringsmedel som projekt kan ansöka om. Medlen används för att finansiera projektens kostnader för att nytta testbädden.

Fem projekt har beviljats finansiering under våren. De kom från Spiber, FarmPharma, Toleranzia, Lunds universitet och Ziccum. Av dessa har två hunnit att starta. Till detta har även tre andra projekt startats, och de beviljades finansiering sista kvartalet 2018.

Även andra projekt som inte sökt Swelife-verifieringsmedel har använt Testa Center, exempelvis ett finskt företag.

Hälsoinnovationsseminarium på ESBRI

Under rubriken Nya utmaningar för vårdens entreprenörer höll ESBRI (Institutet för entreprenörskaps- och småföretagarforskning) seminarium 11 april. Åsa Wallin deltog för Swelife och delade med sig av sina erfarenheter från innovationssystemet.

Vitalis: Utlisningsinformation

Under en session på Vitalis presenterade Swelifes Åsa Wallin och Medtech4Healths Mona Jonsson vilka stöd programmen kan erbjuda.

De gav även råd om vad man ska tänka på inför ansökan.

Mål 6: Swelife har bidragit till förbättrad översikt av och tillgång till life science relaterad forskningsinfrastruktur

Värdet av kliniska läkemedelsprövningar

LEVERANS. Detta projekt syftade till att synliggöra de värden som genereras genom kliniska läkemedelsprövningar. Projektet resulterade i två rapporter:

- *Värdet av företagsinitierade kliniska läkemedelsprövningar*
- *Patientvärdet av kliniska prövningar.*

Rapporterna presenterades under konferensen för kliniska studier i februari i Malmö (se nedan), och den 8 mars höll LIF i ett seminarium i Stockholm.

Swelifes ordförande Christina Östberg Lloyd deltog i ett panelsamtal under LIF-seminariet.

Konferens kliniska studier

Swelife stöttade konferensen Kliniska studier Sverige som hölls i Malmö den 6–7 februari. Maria Fagerquist från LIF presenterade den Swelife-finansierade analysen kring värdet av kliniska studier (se ovan).

Damon Tojjar – som leder Swelife-stöttade projektet EASY Diabetes – diskuterade hur artificiell intelligens kan hjälpa läkare och patienter att uppnå en bättre vård.

Mål 7: Swelife har möjliggjort utveckling och nationell spridning av generiska och nationellt skalbara lösningar för en bättre hälsa

Samverkansprojekt mellan regioner, tema barnfetma

START. Under våren har fortsatta förberedelser gjorts för ett nytt samverkansprojekt med tema barnfetma.

FoUUI-direktörer, sjukhusdirektörer och hälso- och sjukvårdsdirektörer från sju regioner har beslutat att göra en gemensam insats kring prevention av barnfetma för att fokusera på den förebyggande delen enligt Swelifes modell Frisk-Risk-Sjuk.

Projektet är under utveckling med visionen *Noll fetma vid skolstart 2030*. Bland annat planeras projektet ta upp mätning och uppföljning av resultat, delning av data, kunskapsdelning, en

samverkansplattform för innovation och koordinering för att minska dubbelarbete.

Swelife ATMP

Swelife ATMP och CAMP-projektens hemsida atmpsweden.se lanserades.

I april genomförde projektet en konferens i Göteborg. Intresset var mycket stort och evenemanget blev snabbt utsålt.

Flera delprojekt startade under våren:

- Hälsoekonomiprojektets uppstartsmöte visade på mycket stort engagemang. Genom projektet samlas ett stort antal aktörer för att identifiera hinder och möjligheter för att underlätta för fler avancerade terapiläkemedel att snabbare nå den kliniska vardagen och patienterna.
- Även ett delprojekt inom CAR-T är startat, SWECARNET.

Implementationsverktyg för digitala lösningar

Detta projekt ska resultera i ett handfast verktyg som hjälper exempelvis en vårdavdelning att digitaliseras. Det mäter förändringsbenägenheten i organisationen och stöttar chefen i förändringsarbetet.

Arbetet i projektet går framåt med full fart, och frågeformuläret och guiden – som är själva verktyget – har tagits fram under våren. Det testas och finslipas under hösten.

Under våren har projektet presenterats vid flera tillfällen, bland annat på Vitalismässan.

Sjukvårdsintegrerad biobanking

Nu har 26 sjukhus infört sjukvårdsintegrerad biobanking, ett projekt Swelife stöttat sedan 2015.

Den 26-27 mars gick Nationell Biobankskonferens 2019 av stapeln på Svenska Mässan i Göteborg på temat *Biobank Sverige – från idé till verklighet*. Under två dagar samlades nästan 300 deltagare för att utbyta kunskap, bygga nätverk och diskutera biobanksfrågor. Bland annat hölls en workshop på temat: *Nationell modell för sjukvårdsintegrerad biobanking – en resurs för forskning*.

Mål 8: Swelife har bidragit till mer strukturerad och delbar data

Swelifes AI-projekt

START. För att stärka Swelifes strategiska arbete kring artificiell intelligens, AI, startades ett AI-projekt med Marcus Österberg som projektledare. I projektet genomförs en nulägesanalys med fokus på AI ur ett hälsoperspektiv, inklusive en gapanalys inför kommande prioriteringar och satsningar. Swelifes portfölj av projekt stärks också i sitt AI-arbete.

Under våren har Marcus bland annat besökt olika orter i Sverige för att lyssna av och inventera de satsningar som görs inom AI. Han har också föreläst, bland annat på Sahlgrenska.

Projektet har också inspirerat Swelifes programkontor att delta i kursen *Elements of AI*. Det är en kostnadsfri onlinekurs som beskriver grunderna i AI.

Sweper

Sweper höll ett välbesökt partnerskapsmöte den 7 mars, då de olika delprojekten presenterade sina aktiviteter för varandra.

Samtliga arbetspaket håller tidsplan och levererar enligt plan.

WP1 Projektledning (WP=Arbetspaket): Här pågår diskussioner med övriga aktörer inom life science-sektorn. Fokus är på att "använda det som är gjort för det som är gjort".

Portföljansvarige Lars Lindsköld har deltagit i en expertpanel för e-Infrastrukturer för forskning genom Vetenskapsrådet. Han har också deltagit i flera konferenser och möten både utomlands och i Sverige för dialog om hur hälsodata ska kunna användas bättre för att skapa nytta för både profession som individ.

Lars var med i teveprogrammet *Nya perspektiv* om AI och döva. Inslaget går att se på SVT Play.

WP2 Juridik: Projektet levererade en rapport hösten 2018.

Ett behov har identifierats av ett mer långsiktigt arbete om hur lagar, regler och föreskrifter påverkar förutsättningarna för life science-området.

Inom ramen för arbetspaket 2 i Sweper tas det just nu fram tankar för hur Sverige kan arbeta

med detta. Siktet är att gå från *when in doubt – don't* till *when in doubt – do*.

WP3: Konkurrensneutralitet: Projektets redovisning, Spelplanen, har färdigställts. Det har varit mycket positivt respons från alla aktörer.

Läs mer under Mål 1, sidan 1.

WP4 Semantik: Arbetet med att ta fram en metod för maskinläsbara medicinska lexikon med hjälp av professionen och Socialstyrelsen fortgår.

Vi har genomfört ett forummöte med Sveriges förening för medicinsk informatik, SFMI, och deltagit i Snomed CT International meeting i Kanada.

Under maj genomfördes utbildningsinsatser tillsammans med Socialstyrelsen för samtliga cancerregister.

Ytterligare utbildningsinsatser tillsammans med Socialstyrelsen planeras. Det gör vi genom att ta fram ett undervisningsmaterial, som Socialstyrelsen bekostar. Sweper uppdaterar metoddokumentet från Socialstyrelsen avseende mappning gentemot Snomed CT.

Socialstyrelsen är med i arbetet kring de åtta realtidsregister inom cancervården som stöttas av Sweper.

WP5 Kunskapsbyggande: Start av realtidsregister för cancer.

Histopatologisk synoptisk rapportering har gått vidare till en Horizon 2020-ansökan där man deltar i ett starkt europeiskt konsortium.

Svensk nomenklatur för strålbehandling är avslutad och rapportskrivning pågår.

KOL-projektet pågår enligt tidplan. Det är omnämnt i en rapport från Socialstyrelsen. Vi har satt igång med en europeisk ansökan för vidare arbete.

Förstudien om AI i vården

Lars Lindsköld och Marcus Österberg har presenterat sin förstudie om AI och machine learning i vården, bland annat på Västra Götalandsregionens innovationsdag 14 februari.

Intresset har varit stort för boken. På Forska-Sveriges politikerdag delades hundra exemplar av boken ut, på Vitalis 2019 tvåhundra och ytterligare ett femtiotal delades ut på årets AI-

medalsvecka. Totalt är sexhundra tryckta böcker distribuerade.

Boken är även nedladdad ca tretusen gånger som e-bok. Den finns också tillgänglig som pdf.

Digit

Swelife stöttade DigIt, ett skolprojekt för elever i årskurs 5 och 6 som genomförs som en tävling.

Eleverna får uppdrag från skolprojektets partners som ska lösas med hjälp av IT- och teknikköslösningar. Målet är att inspirera unga att arbeta med digitaliseringen av hälso- och sjukvården. Till sin hjälp får varje klass en klasscoach som studerar teknik och IT på högskola eller universitet.

Kvantdatorer och life science

Vi har på olika sätt uppmärksammat och stöttat initiativ kring kvantdatorer och life science. Ebba Carbonnier blev intervjuad av Dagens Medicin om ämnet i januari. Även LIF har uppmärksammat ämnet.

Under våren genomfördes ett masterprojekt för att börja undersöka kvantdatoralgoritmer som passar för life science och metagenomik, och då har studenterna använt Swelifes frisk-risk-sjuk-perspektiv.

Framgångar för Swelife-stödda projekt och insatser

Här är ett axplock av våren 2019:s framgångar för projekt och insatser som Swelife stött under programmet.

STRATEGISKA PROJEKT

* Genomic Medicine Sweden (GMS) höll sin första konferens, *Genomic Medicine in Action*, i maj.

* Projektgruppen bakom Sweper-projektet (Spelplanen (arbetspaket 3)) har bjudits in att hålla flera föreläsningar.

* Projektgruppen bakom projektet implementationsverktyg av digitala lösningar bjöds in att föreläsa på Vitalis.

INNOVATIONSPROJEKT

* Saga Diagnostics tog in 40 miljoner kronor i en ny investeringsrunda i juni.

* Gesynta Pharma tog in 6 miljoner Euro genom Industrifonden.

* Saga Surgical tilldelades medel genom EIT Health headstart-fond.

* Olink Proteomics blev uppköpt av Summa Equity. Olink arbetar med analys av proteinbiomarkörer inom precisionsmedicin.

* NeuroVive Pharmaceutical fick ett godkännande av den amerikanska läkemedelsmyndigheten, FDA, för sin IND-ansökan (Investigational New Drug) vilket möjliggör kliniska studier i USA av bolagets läkemedelskandidat NeuroS-TAT som är under utveckling för behandling av medelsvår till svår traumatisk hjärnskada (TBI).

ANDRA PROJEKT

* Elypta – som fått stöd från Swelife för att söka till EIC Pilot - tilldelades 24 miljoner kronor i EU-programmet Horizon 2020 SME instrument fas 2.

PRISER & UTMÄRKELSER

* Elyptas medgrundare Francesco Gatto kom med på Genetic Engineering & Biotechnology News lista *Top 10 under 40 2019*.

* Ingenjörsvetenskapsakademin fyller 100 och firar bland annat med att skapa en lista över de hundra mest intressanta forskningsprojekten med potential för näringslivet just nu. På den första 100-listan hittar vi flera Swelife-stöttade innovationsprojekt, som 1928 Diagnostics molnplattform mot antibiotikaresistens och JointAcademy-appen, samt forskare som deltar i våra strategiska projekt, som Ylva Trolle Lagerros. Kul!

* Flera bolag som tidigare fått stöd från Swelife var med och tävlade om att bli Årets startupbolag 2019 och Årets tillväxtbolag 2019 på Techarenan i Almedalen. Bland annat Biolamina, Cellevate, Elypta och Ilya Pharma var nominerade. En av vinnarna var Elypta, som blev Årets startupbolag 2019!

* Ilya Pharma vann The Wellbeing Award på 2019 års upplaga av *Hello Tomorrow Global Challenge*. Totalt valdes tolv företag ut som vinnare, som världens mest innovativa startups. Konkurrensen var knivskarp: vinnarna valdes ut av 4 500 ansökningar från 119 länder.

* Flera Swelife-finansierade projekt är nominerade till Norrskan Impact: 1928 Diagnostics, Joint Academy, Medituner och Sidekick Health. Vinnaren utses i september.

Detta är Swelife

Swelife är ett strategiskt innovationsprogram som finansieras av regeringen via innovationsmyndigheten Vinnova och av programmets deltagande parter. Vi stödjer samverkan mellan akademi, näringsliv och hälso- och sjukvård med målet att stärka life science i Sverige och förbättra folkhälsan.

Swelife är en möjliggörare. Genom ett långsiktigt och nationellt perspektiv ska vårt arbete bidra till att:

- Life science-sektorns kompetenser och resurser används nationellt genom samverkan och samordning
- Sverige erbjuder goda förutsättningar för en hållbar tillväxt och internationell konkurrenskraft för life science-sektorn
- Invånare i Sverige har tillgång till innovativ, jämlik och individanpassad behandling.

Kontakt

Peter Nordström
Programchef
peter.nordstrom@swelife.se
+46 705-191 220

info@swelife.se
swelife.se

BESÖKSADRESS

Lunds universitet, MNO-huset, Sölvegatan 16,
Lund

*Obs! Från 15 oktober 2019 finns vi i The Spark,
Medicon Village, Scheelevägen 2, Lund*

POSTADRESS

Lunds universitet, Swelife, Box 117,
221 00 Lund

Med stöd från



Strategiska
innovations-
program

SWElife